

Przeniesienie rachunku płatniczego

Rynek usług płatniczych stanowi obecnie jeden z najbardziej konkurencyjnych oraz innowacyjnych sektorów gospodarki. Kluczową rolę w dynamicznym rozwoju tego rynku odgrywa postęp technologiczny, ale niebagatelne znaczenie ma też stopniowe eliminowanie istniejących barier rozwojowych w drodze legislacyjnej.

TOMASZ CZECH

Przyjmuje się, że jedną z najistotniejszych barier na rynku usług płatniczych stanowi niska mobilność klientów detalicznych (konsumentów). Przejawiają oni niewielką skłonność do zmiany dostawcy tych usług, w szczególności gdy dostawcą jest bank prowadzący główny rachunek płatniczy. Ogranicza to znacząco konkurencyjność w sektorze bankowości detalicznej, co ma wpływ m.in. na wysokość opłat i prowizji pobieranych od konsumentów oraz jakość świadczonych usług.

Można przypuszczać, że główną przyczyną niskiej mobilności konsumentów na rynku usług płatniczych są koszty transakcyjne związane ze zmianą dostawcy usług tego rodzaju¹. Koszty te oznaczają dla konsumentów nakład czasu, starań i wydatków, które musieliby ponieść, aby otworzyć u innego dostawcy nowy rachunek płatniczy odzwierciedlający – w zasadniczym zakresie – funkcje dotychczasowego rachunku płatniczego, np. co do ustawionych standardowych poleceń przelewu, zleceń stałych czy poleceń zapłaty.

Dotychczasowe działania organizatorskie

Problem niskiej mobilności konsumentów na rynku usług płatniczych próbowano pierwotnie rozwiązać za pomocą działań organizatorskich. W 2008 r. Komitet Europejskiego Sektora Bankowego przyjął wspólne zasady przenoszenia rachunku bankowego. Zasady te zostały zaakceptowane przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r. Zawierały one wzorcowy mechanizm, który pozwalał na przenoszenie rachunków o charakterze płatniczym między bankami. Przenoszenie rachunków w tym trybie dopuszczalne było jedynie w ramach tego samego państwa członkowskiego Unii

¹ Koszty transakcyjne stanowią kluczowe pojęcie w ekonomicznej analizie prawa (*Law and Economics*), szkole używającej metod ekonomicznych do analizy zagadnień prawnych. Por. np. D. W. Allen, *Transaction Costs* [w:] *Encyclopedia of Law and Economics. Volume I. The History and Methodology of Law and Economics* (eds. B. Bouckaert, G. De Geest), Cheltenham Edward Elgar 2000, s. 893 i n.